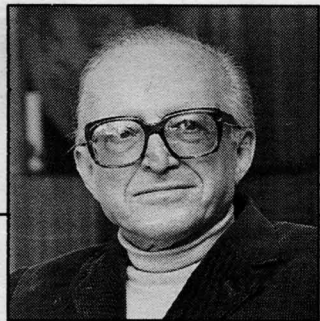

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Mans de Plata

Llegeixo que les Universitats catalanes impartiran 21 noves carreres, i em quedo una mica desconcertat. Ens fan saber dia rera dia els entrebancs amb què topen els centres d'ensenyament superior pel que fa a un dèficit de places i de professors, i vet aquí que es té la impressió que la cosa es complicarà encara més. Quan no sembla que hàgim trobat solucions satisfactòries per a un bon repartiment del que tenim, es projecta una nova assignatura anomenada *ciència i tecnologia dels aliments*. Potser, és un dir, es tracta de preparar-nos per fer honor a l'antiga dita popular: "Menjar poc i pair bé".

De tota manera, aquesta sentència, a causa de la seva antigor, ens ha deixat una colla de dubtes. Jo sempre dic que a les generacions nascudes a principis del segle actual ens van enredar amb les virtuts de les llesques de pa sucat (amb oli, amb tomàquet, amb vi i sucre), afegint-hi les excel·lències nutritives de les sopes en general. Ens ponderaven el poder d'aquestes viandes i no dubto gens que els nostres progenitors hi creien de bona fe. Però la veritat és que la joventut d'ara, els nostres néts, són més alts que nosaltres, els seus avis. Tenen l'aspecte d'una major prosperitat física, i quan els fem un petó al front, s'han d'ajupir cada vegada més.

M'adono que m'he desviat del tema principal, o sigui la preponderància dels estudis universitaris i la decadència dels oficis d'artesania. El concepte d'aprenent es troba en trànsit de desaparició, si no és que ja ha desaparegut del tot. El resultat és que la gent es veu més ben nodrida —un guany molt estimable—, però l'entorn es degrada i hi ha crisi de reparadors —una pèrdua lamentable—. Jo, per raons d'edat, recordo els temps en els quals un bon artesà tenia prestigi social. Si algú sabia fer

cadires ben fetes —o qualsevol altre accessori d'equipament o de servei— podia aspirar a la mà de la filla d'un burgès del seu poble, sense exposar-se a desmereixements irritants.

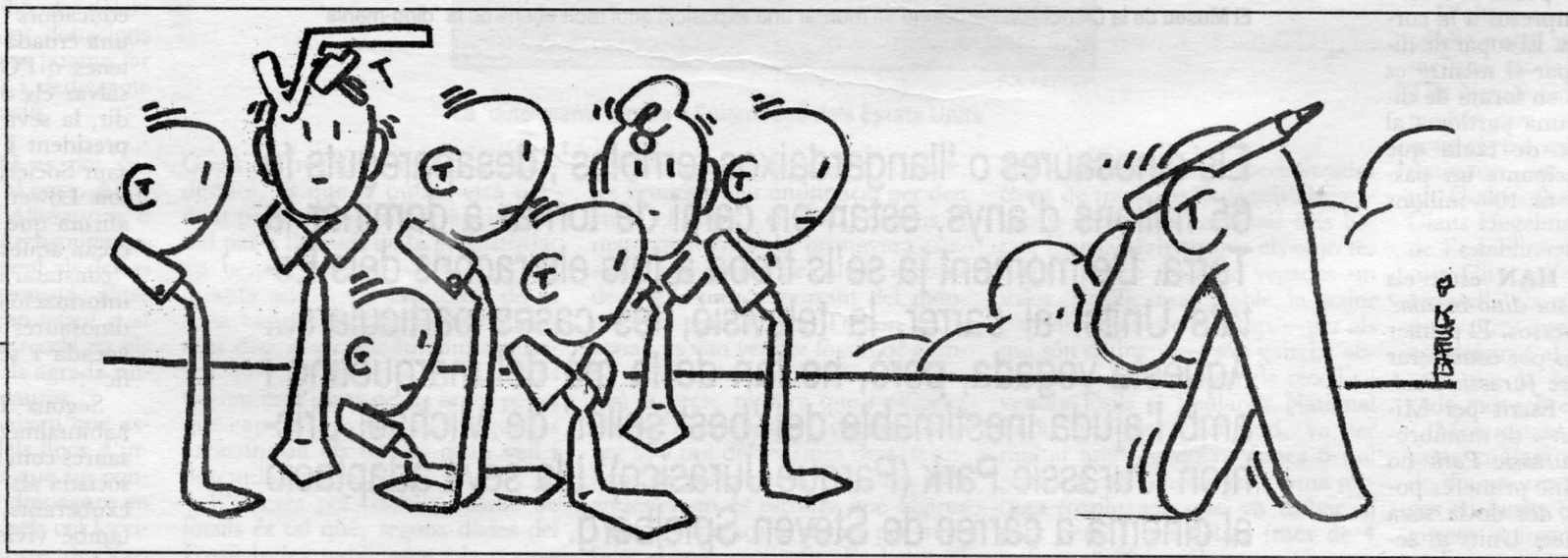
L'ofici es valorava, potser perquè el maquinisme i l'empara de la seguretat social no l'havia enfonsat en la grisor. Avui l'ofici tendeix a una baixa de predicament. Un moble ben fet, una habitació pintada o empaperada, no asseguren als seus autors la sortida de l'anonimat. A moltíssimes cases hi ha finestres i portes que no clouen bé, aixetes que gotegen i objectes d'ús quotidià que necessiten urgentment la repassada d'un expert. Però la

gent ajorna encarregar la feina, tant com pot, perquè l'única cosa que té del tot segura és que la pagarà cara, sense que es pugui refiar massa dels resultats.

Quan jo era noi, els meus parents pagesos feien hores de carro o de tartana per anar i tornar de Granollers, amb la finalitat d'encarregar podadores, falç, ganivets, dalles i altres eines que un ferrer d'aquella població fabricava amb una habilitat extraordinària. A més, esmolava, refeia màncs (també sabia treballar la fusta) i rebaixava el metall per suprimir osques. "No hi ha ningú com ell", deien els meus oncles amb una admiració sincera. Jo hi havia anat més d'un cop, i recordo una farga d'una foscor trencada per espurnes lluminoses, plena de sorolls metàl·lics i presidida per un home robust amb la cara ennegrida —el ferrer—, assistit per un aprenent i un fadrí que l'obeïen amb un respecte reverencial. Estic segur que si aquell ferrer hagués festejat amb alguna de les noies parentes meves, no hauria topat amb objeccions a un possible matrimoni.

Tot això —perquè es vegi com va el vaiverejar de la memòria— m'ho ha suggerit la notícia que CiU es proposa "reformat la contractació per tal de recobrar la figura de l'aprenent". Tant de bo que la iniciativa arribi a bon terme!

Pere Calders

TONI BATLLES